

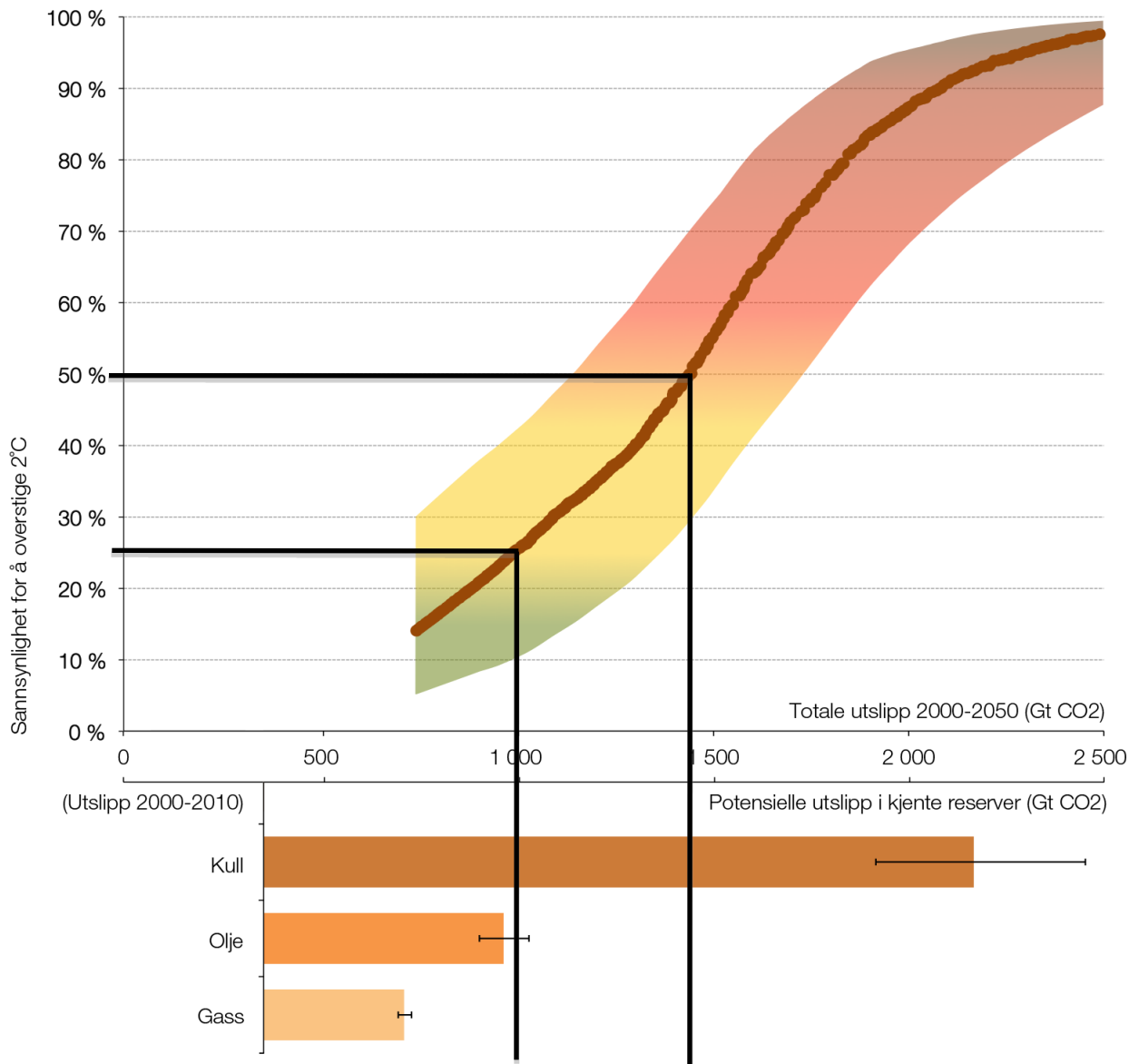

Norges
Naturvernforbund
Friends of the Earth Norway

Klimaforhandlingene og utslippskutt i Norge

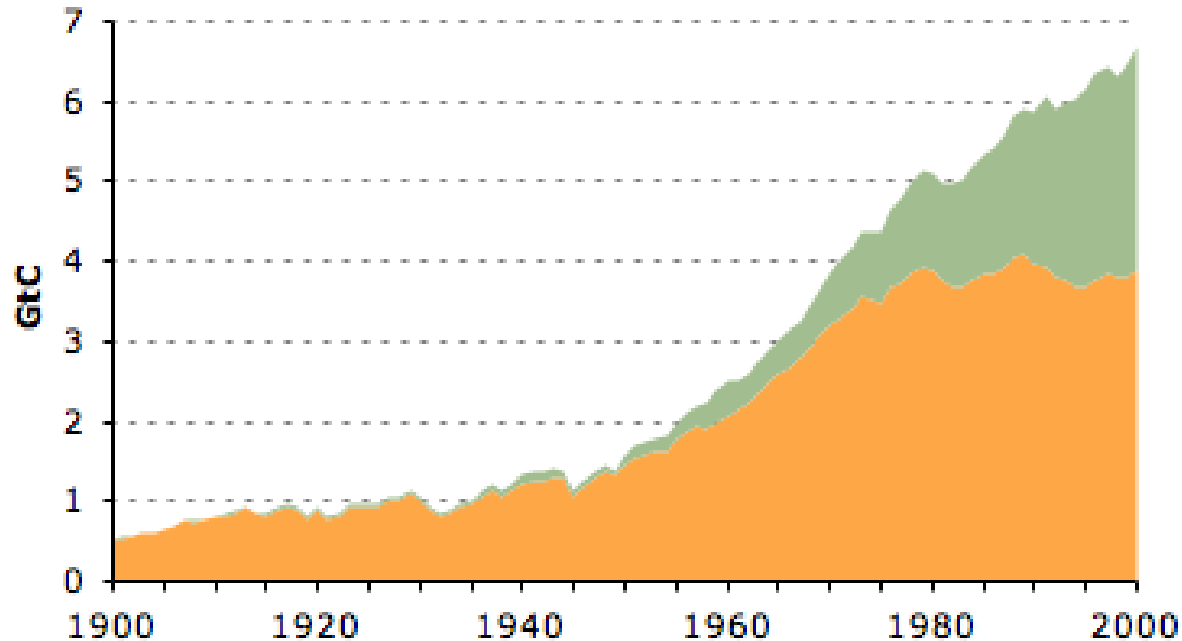
Bård Lahn <bard.lahn@naturvern.no>
Venstres klimaseminar, 19.03.2010

Utslippskutt = risikohåndtering

Kilde: Meinshausen et al. (2009) Greenhouse Gas Emission Targets for Limiting Global Warming to 2°C. Nature. Grafikk: Norges Naturvernforbund

Utslippskutt = fordelingspolitikk

Årlige utslipp av CO₂ fra fossile brensler i Anneks I (gult) og ikke-Anneks I (grønt) siste hundre år. Kilde: Marland et al. (2007)

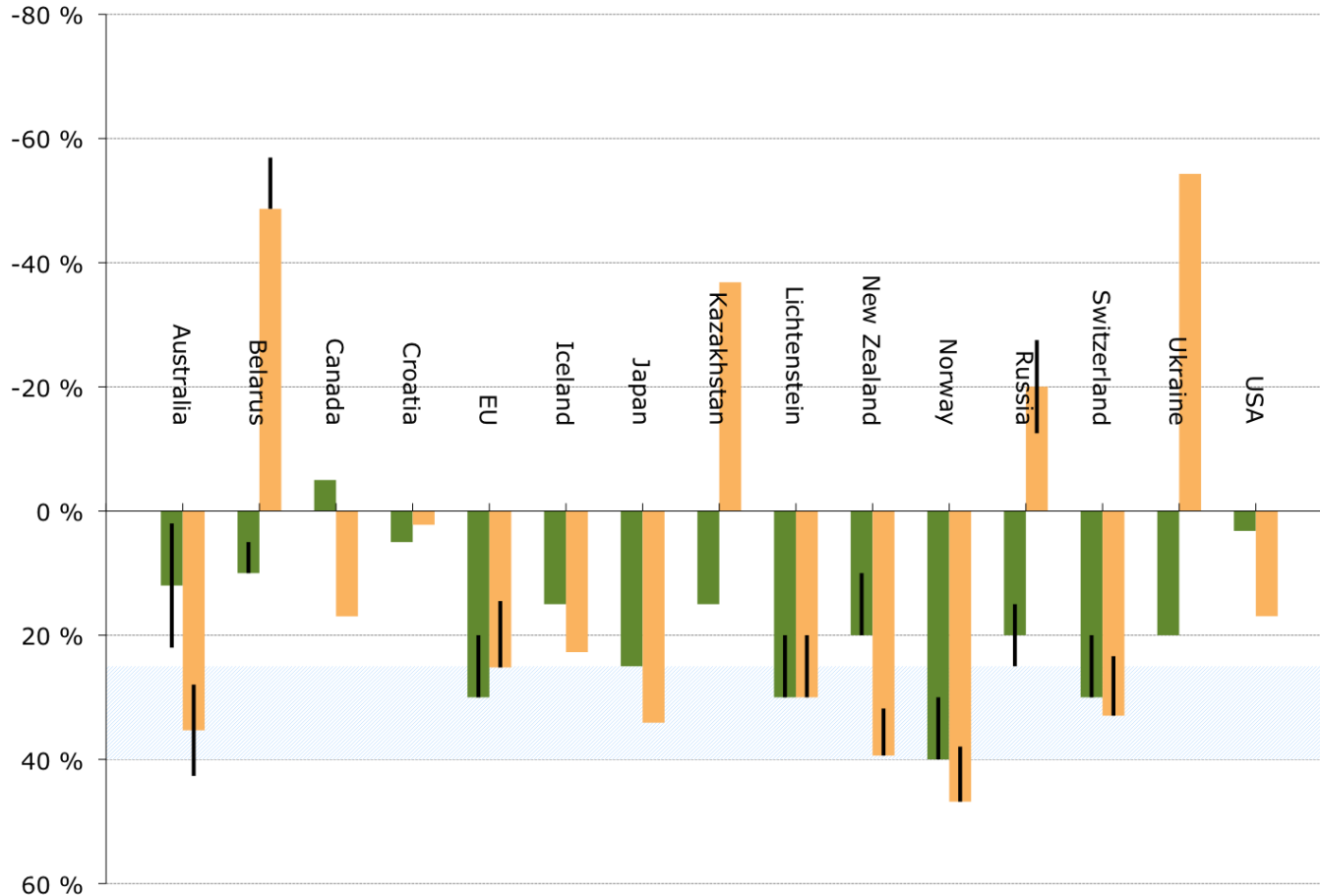
Resultatet av to års forhandlinger

*The Conference of the Parties,
Takes note of the Copenhagen Accord
of 18 December 2009.*

Copenhagen Accord

- Eneste konkrete mål: Maks to grader
- Ingen utslippsmål på kort eller lang sikt
- Fra internasjonalt forhandlede mål til "pledge-and-review"
- Uklare finansieringsløfter
- Ingen klarhet om veien videre

Hva har rike land sendt inn?

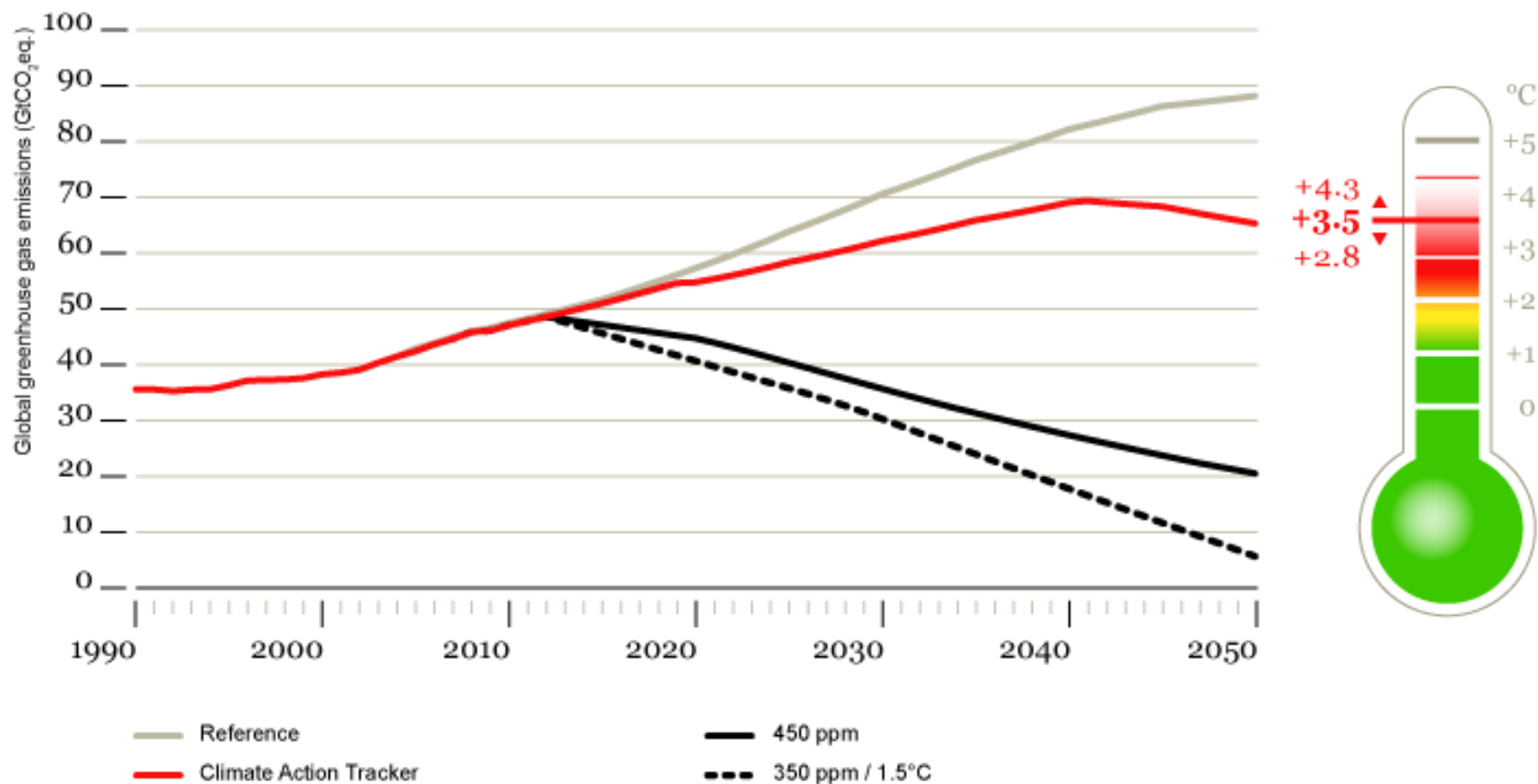

Reduksjoner innen 2020 fra 1990-nivå (grønt) og 2005-nivå (gult).
Kilder: UNFCCC, WRI. Grafikk: Norges Naturvernforbund

Hva har utviklingsland sendt inn?

- Kina: 40-45% redusert karbonintensitet, øke ikke-fossil energiandel til 15%, skog
- India: 20-25% redusert karbonintensitet
- Brasil: 36-39% fra BAU, krever finansiering
- Indonesia: 26% fra BAU, krever finansiering
- Sør-Afrika: 34% fra BAU, krever finansiering
- Mexico og Sør-Korea: 30% reduksjon fra BAU
- Marshalløyene: 40% fra 2006-nivå
- Maldivene: Karbonnøytral ti år før Norge

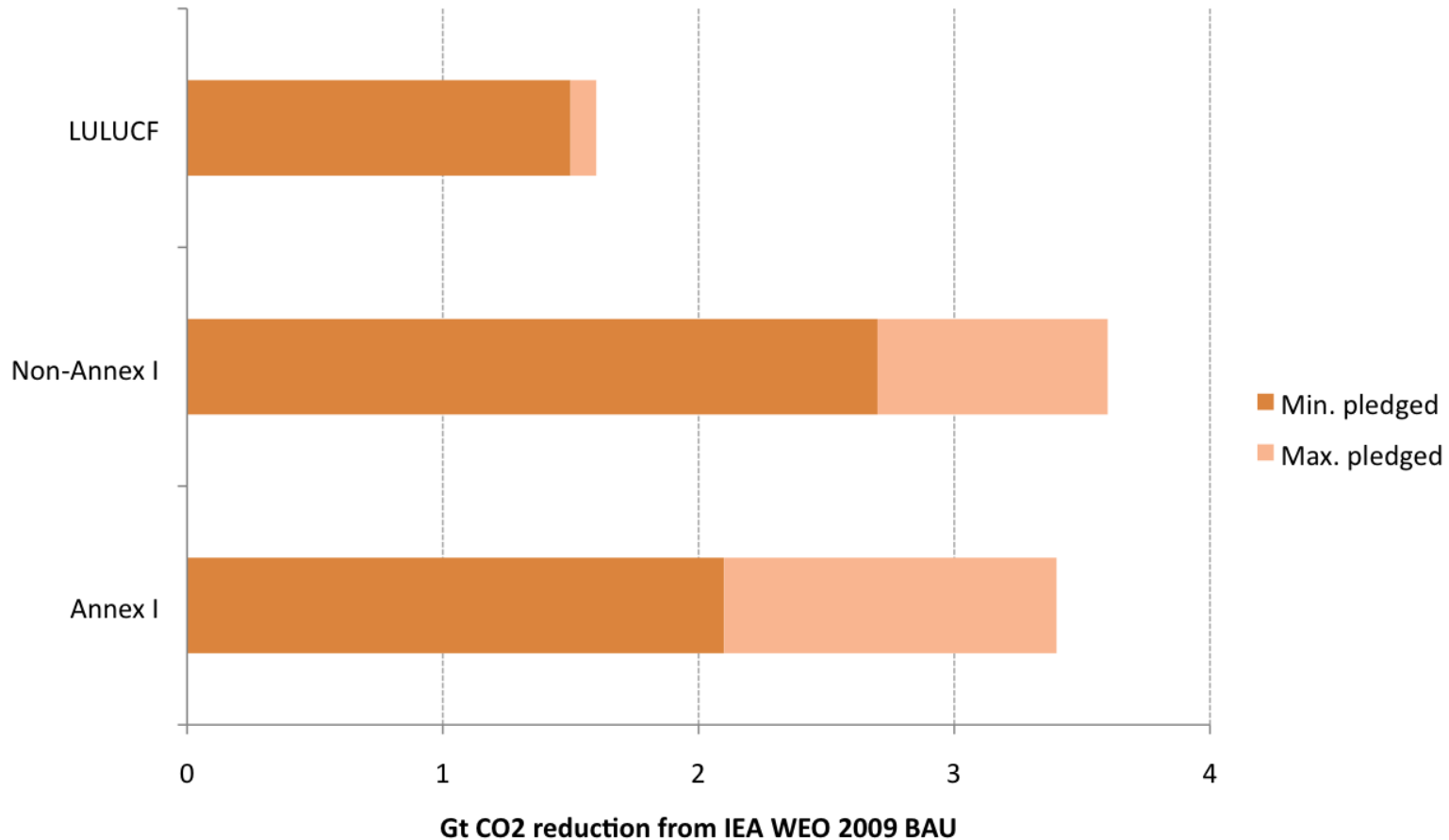
Løftene er for dårlige

Konsekvenser av utslippsløftene etter København-toppmøtet.

Kilde: Höhne et al. (2010) www.climateactiontracker.org

Størst reduksjon i utviklingsland

Beregninger av UNFCCC basert på IEA WEO 2009.
Grafikk: Norges Naturvernforbund

Usikkerhet om finansiering

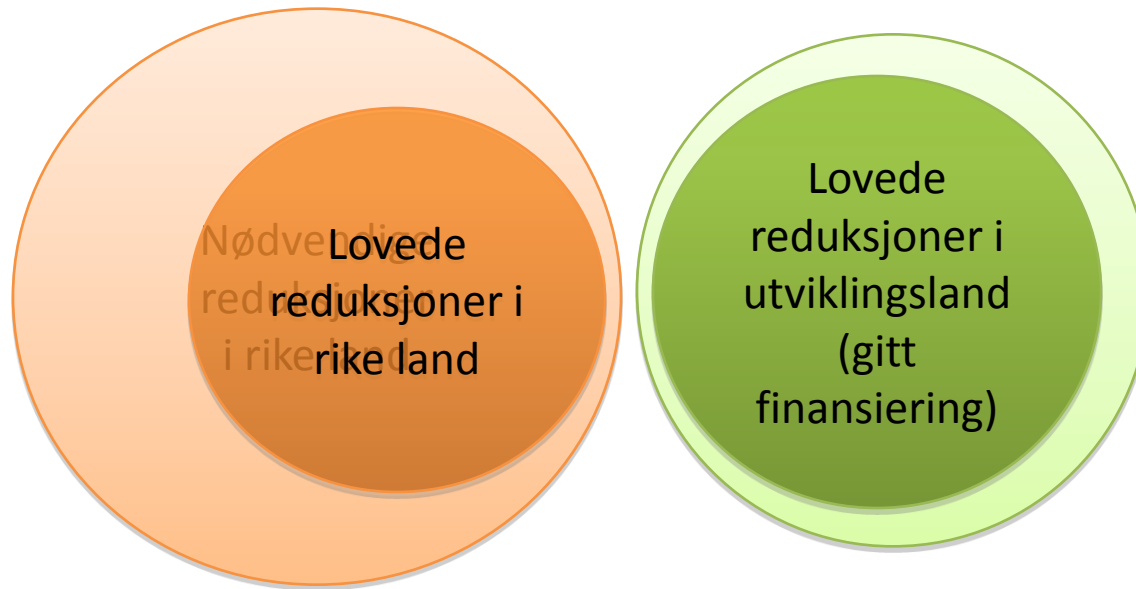
- "Opp mot" 30 mrd dollar totalt 2010-2012
 - Lite friske midler?
 - Stort potensial for skuffelse og mistillit
- 100 mrd dollar årlig i 2020, men uklart...
 - ...fra hvor og hvem
 - ...til hva og hvem
- Overlapp mellom utslippsmål i Nord og Sør vil svekke klimamålene ytterligere

Nødvendige reduksjoner

	Globalt	Anneks I	Ikke-Anneks I
2020	Utslippstoppen nådd innen 2000-2015	25-40 % reduksjon fra 1990-nivå	15-30 % reduksjon fra referansenivået (IPCC SRES gjennomsnitt)
2050	50-85 % reduksjon fra 2000-nivå	80-95 % reduksjon fra 1990-nivå	

Stabilisering på 450 ppm CO₂-ekv. Kilder:
IPCC AR4 WGIII (2007), den Elzen og Höhne (2008)

Overlapp gir lavere totale kutt

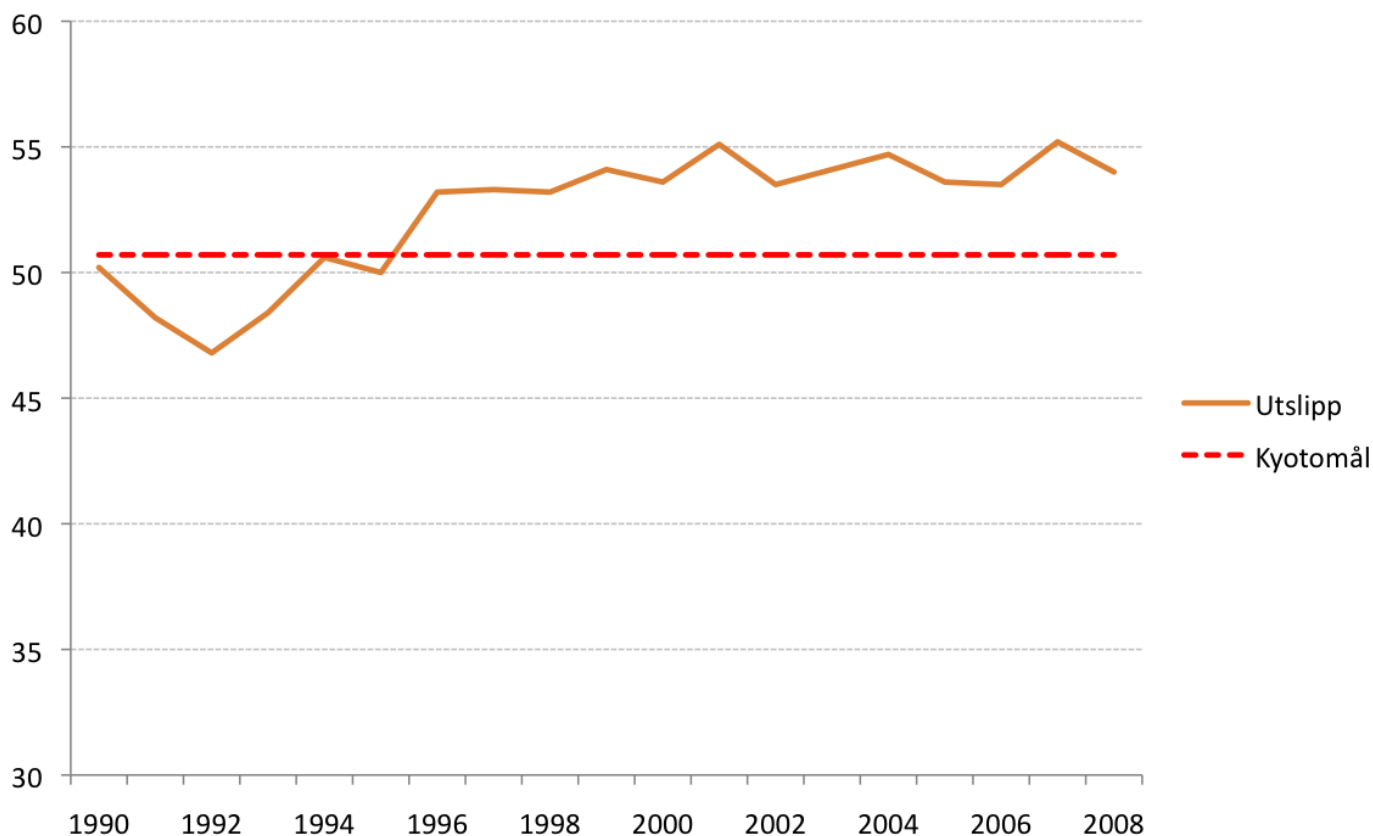

(Illustrasjon)

Hvorfor feilet København?

- Liten vilje til å diskutere substans
- Rike land la altfor lite på bordet
- Mistillit basert på brutte løfter...
 - ...om videreføring av Kyoto-avtalen
 - ...om pengestøtte
 - ...om utslippsreduksjoner

"Gjør som vi sier, ikke som vi gjør"

Norges klimagassutslipp (Mt CO₂-ekv.) og mål i Kyotoprotokollen.

Kilde: SSB. Grafikk: Norges Naturvernforbund

Hva trengs for å komme videre?

- Større utslippsmål fra rike land
- Finansiering *i tillegg til* egne utslippsmål
- Klarhet i juridisk form på ny avtale
- Faktiske, konkrete reduksjonsplaner på nasjonalt nivå *uavhengig* av hva som skjer internasjonalt

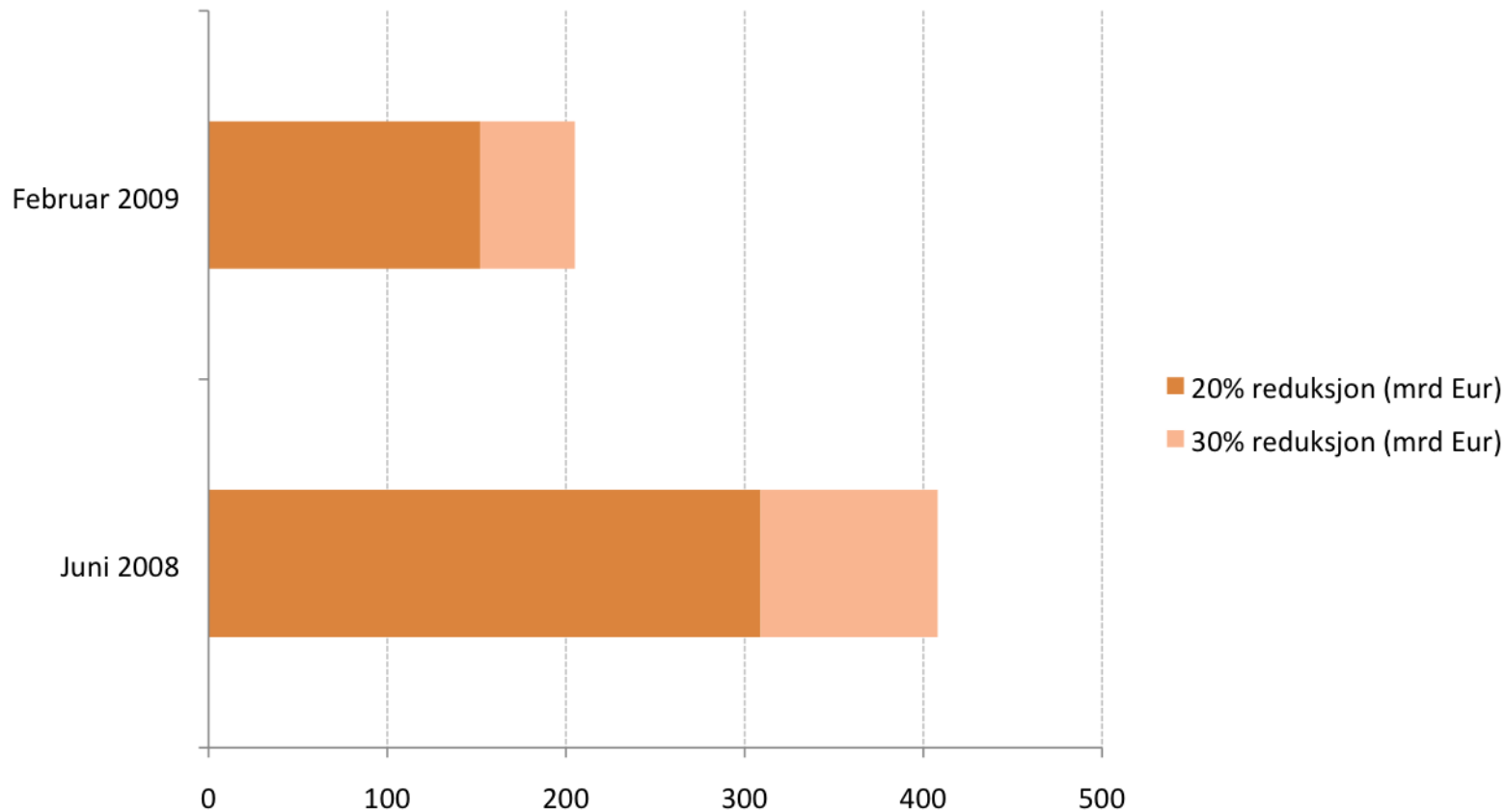

**Norges
Naturvernforbund**
Friends of the Earth Norway

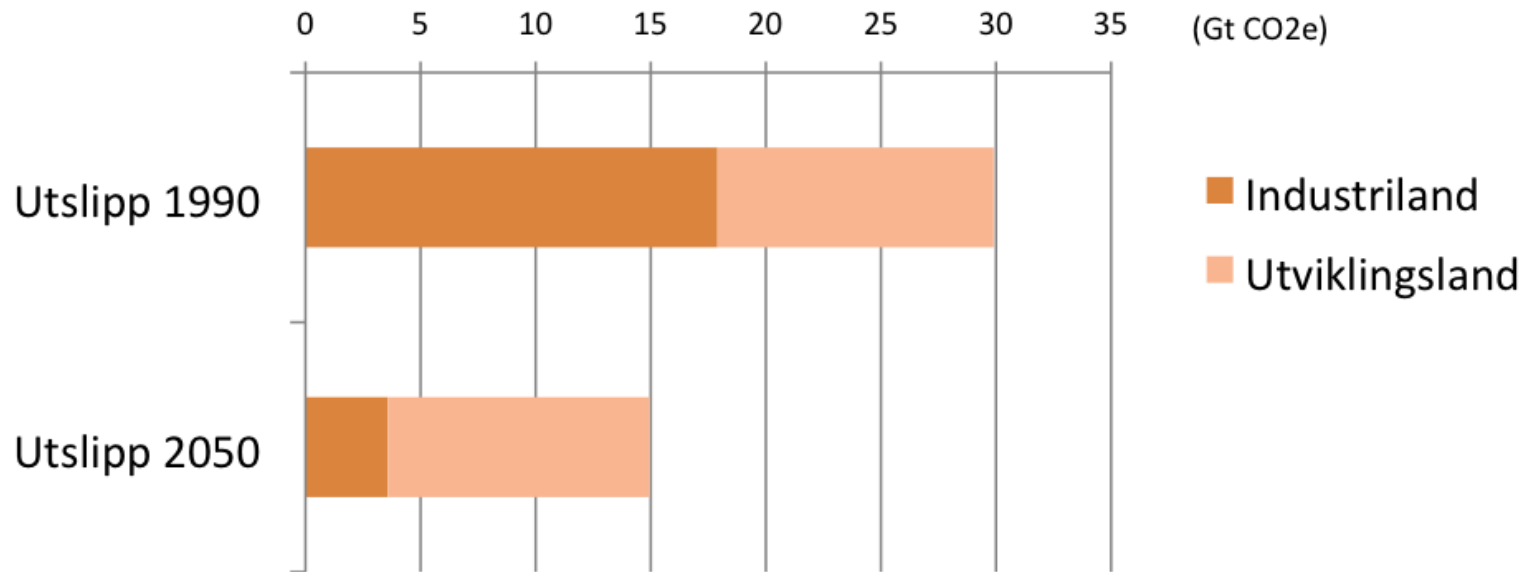
www.cop15.no

Rom for større kutt

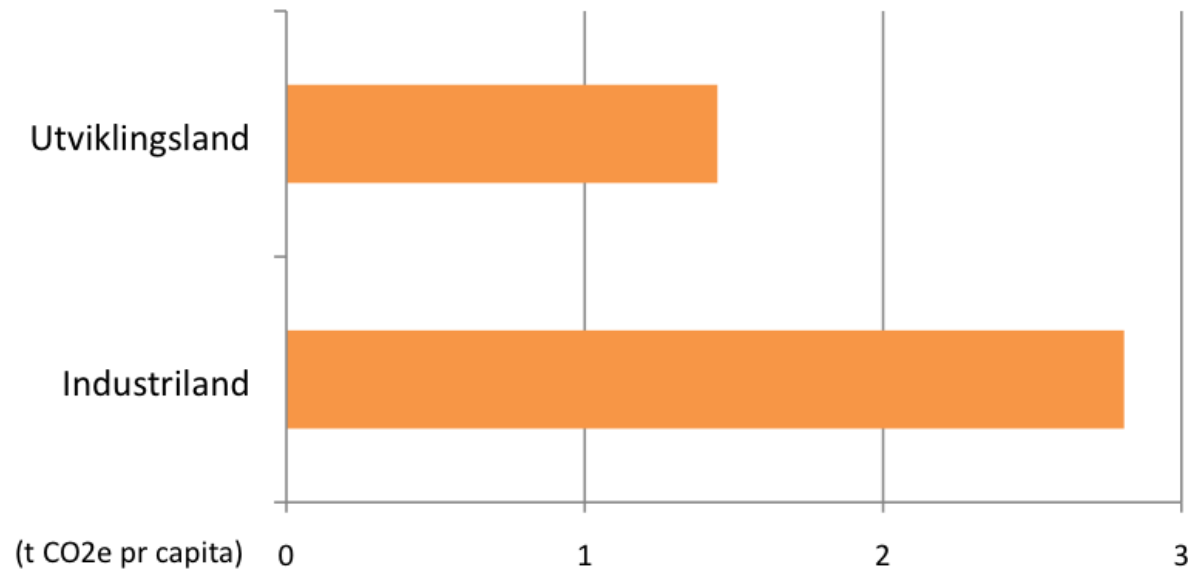
Kostader for oppnåelse av EU klimamål. Kilde: E3G

G8-målets fordelingskonsekvenser

Utslippsfordeling i 1990 og 2050 med G8-målet om kutt på 50% globalt og 80% i industrilandene. Kilde: CAIT/WRI (2009)

G8-målets fordelingskonsekvenser

Gjennomsnittlige utslipp pr innbygger i 2050 med G8-målene. Kilder: CAIT/WRI (2009), UN DESA (2008) (Anneks I og ikke-Anneks I sammenholdt med kategoriene "more developed" og "less developed"). Beregninger og grafikk: Norges Naturvernforbund